

הפורתח בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu
דרשו ד' ועוזו
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום חמישי י"ח אייר תשפ"ב | דף היומי בבלי: יבמות עג | דף הכולל: כתובות טו.
דף היומי בהלכה: מתחילת סימן כ"ו עד סימן כ"ז אמצע סעיף א' "גדם".
מוסר: חפץ חיים - כלל ג' אות א' עד אות ב'.
קנין חכמה הלימוד השבועי: שער הבטחון פרק ג' 'וכיוון שהתברר חיוב הגלגול' עד פרק ד' 'ואם יבוא לו טרפו'

להצטרפות לקבלת הפותח בכל יום במייל: dirshu@dirshu.co.il

מדוע רשב"י בעצמו ביקש שינהגו שמחה ביום ההילולא שלו? | מה הבנתי במדורה עם ילדיי בליל ל"ג בעומר | "בכל משך ליל השבת לא יכולתי לעצום עין" – סיפורו המופלא של ניצול מירון | ואז פרץ מרץ בבכי: "כאלו גמרות יקרות, ושכחתי אותן!" | 2404

ל"ג בעומר

מדוע נוהגים שמחה ביום הילולא דרשב"י? יש אומרים שרשב"י עצמו ביקש זאת - אך מדוע ביקש!?

David Cohen/Flash90

מדברי המשגיח הגאון הגדול רבי דב יפה זצוק"ל אודות סגולת יום ל"ג בעומר

הטמונות ביום ל"ג בעומר!

כאשר אנחנו לומדים סוגיא ואחר - כך שומעים עליה שיעור, אנו מבחינים שיש בסוגיה הרבה יותר עומק ממה שראינו בתחילה, כך הוא גם בכל התורה הק', וכמובא בזוהר הק' כשם שלאדם יש גוף ונשמה, כך גם לתורה יש גוף ונשמה. נשמת התורה היא התוכן הפנימי, ובזכות שאנו עוסקים בלבוש התורה בעולם הזה, נזכה לעתיד לבוא להבין גם את נשמת התורה!

ובאמת עלינו לרצות ולשאוף לדעת במשך הזמן גם את נשמת התורה, כי התפקיד שלנו זה לא רק לדעת את כל התורה הנגלית, אלא גם את תורת הנסתר, וההבדל בין מי שידע סתרי - תורה למי שאינו יודע, הוא כשני אנשים שונים. רק כמובן השאלה היא "מתי". לכל זמן ועת - ובתחילה ישנים דברים הקודמים לכך... (לקט טוב' שע"י ועד להוצאת דברי המשגיח זצוק"ל)

(הרב רפאל ברלזון מוסף שבת קודש יתד נאמן בהר תשפ"ב)

יש להבין, מדוע נוהגים שמחה ביום הילולא דרשב"י? אין אומרים תחנון, ביום זה הותרו איסורי הספידה וכו'. יש אומרים שרשב"י עצמו ביקש זאת - אך מדוע ביקש!?

אלא שביום זה גילה הרבה רזים וסודות התורה, ועל ידי זה נעשו תיקונים גדולים בכל העולמות, ועל כך היא שמחתנו ביום הזה, ובאמת, בספרים הק' מובא שיום זה הוא כמו "יום מתן תורה" לחכמת הנסתר...

חשוב מאוד שנשתדל לנצל כל רגע ורגע מיום זה, להתקרבות אל השי"ת, בלימוד התורה הק', בתפילה, משום שבל"ג בעומר אפשר לזכות באופן מיוחד להתקרבות להשי"ת, להשיג בו מעלות התורה וחיזוק עבודת השם וכן מסוגל לתפילה, במיוחד אפשר להתפלל ביום זה שנזכה לכל חלקנו בתורה, ואפשר להוסיף ולבקש שנזכה לדעת גם את סודות התורה.

ומובא ב"עירות דבש" לגאון ישראל רבי יונתן אייבשיץ זצוק"ל, שיום זה הוא יום של רצון, ואחד הצדיקים אמר שביום זה קל יותר לשוב בתשובה, על-כן חשוב מאוד שלא נפסיד את האפשרויות

הסיבה שפסקה מיתתם של תלמידי רבי עקיבא, מפני שמתו כל התלמידים וכבר לא היו עוד תלמידים שיכלו למות. וכי זו היא סיבה לשמוח? שמתו כולם ולא נותר עד אחד?

מרן הגראי"ל שטיינמן זצוק"ל על מהותו של ל"ג בעומר ועל המוסר השכל שאנחנו צריכים ללמוד ממנו

אליעזר (לייזר) רוט

ידוע ומפורסם הדבר שאין לנו שמץ של הבנה בתנאים הקדושים, שרפי מעלה, אשר כל דבריהם כגחלי אש ולא מחשבותם מחשבותינו, ועל כן בבואנו לעסוק בעניין רבי עקיבא ותלמידיו יאחזנו רעד ותיפול עלינו חרדה גדולה, ובכל זאת לא נאמרו דרושים אלו על ידי חז"ל הקדושים אלא כדי שנעסוק בהם ונלמד מהם מוסר השכל.

מרן הגראי"ל שטיינמן זצוק"ל הביא את קושית הרמ"ע מפאנו ששאל מדוע יש דין לשמוח בל"ג בעומר [שו"ע סימן תצ"ג ס"ק ב' ובדרכי משה שם], והרי הסיבה שפסקה המיתה של תלמידי רבי עקיבא לא היתה מפני שהמגפה נעצרה בפתע פתאום, אלא מפני שמתו כל התלמידים וכבר לא היו עוד תלמידים שיכלו למות. וכי זו היא סיבה לשמוח? שמתו כולם ולא נותר עד אחד?

אלא אומר הרמ"ע מפאנו [מאמר "מעין גנים" דף מ"ב], שהיה ידוע במקומו שגם על רבן של התלמידים, הלא הוא רבי עקיבא בעצמו, נגזרה מיתה, והוא היה אמור למות בל"ג בעומר, אבל משמים ריחמו עליו ופסקה המגפה קודם, כך שרבי עקיבא עצמו נשאר חי, ועל כך השמחה הגדולה בל"ג בעומר.

אמר על כך מרן הגראי"ל, לכאורה יש להקשות מדוע נגזרה מיתה על רבי עקיבא, הרי הוא בוודאי נהג כבוד בתלמידיו ובחבריו, ולמה ייספה בעוונם? אלא משיב רבינו הגראי"ל, שרבי עקיבא היה צריך להיענש על כך שלא שם לבו לפגם שהיה בהנהגת תלמידיו, ולכן נתפס בעוונם.

ולמה באמת ניצל רבי עקיבא ולא נענש בעצמו? אומר הגראי"ל

שאלו הם חשבונות שמים ואין אנו יכולים לרדת לחקר הדבר. ואכן אנו רואים שבתחומים אחרים של מידות והנהגות, רבי עקיבא כן שם לב לדבר והדריך את תלמידיו בדרך הנכונה, אבל בעניין זה של 'לא נהגו כבוד זה בזה', לא שם לבו לדבר ועל כך נגזר עליו העונש האמור.

ואיפה ראינו שרבי עקיבא הדריך את תלמידיו? במסכת 'דרך ארץ' מובא המעשה הבא: "ומעשה בר"ע שעשה סעודה לתלמידיו, הביאו לפניו שני תבשילין, אחד נא, ואחד מבושל. בתחילה הביאו לפניו נא. הפקח שבהן אחז את הקלח בידו אחת ותלשו בידו אחת, לא בא אחריו, משך ידו ממנו, ואכל פתו ריקם [פ' - כיוון שניסה לקחת את הקלח ולא הצליח, לא יצא מגדרו להשיג את התבשיל ואכל פיתו ריקם].

הטיפש שבהן אחז את הקלח בידו אחת ונשכו בשיניו, אמר לו רבי עקיבא, לא כך בני, אלא הנח עקבך עליו בתוך הקערה. [פירוש - הנח עקבך עליו - כלומר שכבר יצאת מדרך ארץ לאכול דרך רעבתנות ככלב ...].

ואחר כך הביא להן מבושל, אכלו ונסתפקו. אחר כך אמר להם - בני, ולא עשיתי לכם כל כך, אלא לבדוק אתכם, אם יש בידיכם דרך ארץ אם לאו.

ומתוך דברים אלו נבין את האחזיות על כל הורה ומחנך, שמעבר הדאגה שצריכה לחינוכו של כל תלמיד ותלמיד, כמה יש לחקור ולדרוש "ולשים לב" על כל פרט ופרט. ושלא פשוט הדבר שאדם יוכל לפטור עצמו בטענת "לא ידעתי".

(מעובד מתוך 'מזקנים אתבונן', חלק ב' ערך ל"ג בעומר, באדיבות המחבר הג"ר משה שחיט שליט"א)

האזינו לתוכנית 'הפותח בכל יום' בקו השיעורים של דרשו

כל הכתבות והתוכן משודרים להאזנה מדי יום מפי הרב אברהם פוקס

077-2222-666 שלוחה 31

"...זבעוד אני עסוק בכיבוי שאריות המדורה, פניתי לילדי היקרים והסבת את תשומת ליבם לדבר מעניין..."

מה הבנתי במדורה עם ילדי בליל ל"ג בעומר

פרטי ההלכות של מצווה חשובה זו..... את זה השארתי לשנים מאוחרות יותר בהם הוא יוכל להבין ולחלק בין מצווה למנהג ובין עניין הלכתי לשאר ענינים.... אבל את ההבנה שלו כילד ניצלתי (עד תום)

מדורה קטנה נדלקה בליבי באותו רגע כשהבנתי את עומק המשמעות של מה שילדי הטהור אומר, אכן, ילדי היקר, עניתי לו, ממש כך הם פני הדברים, גם בחיי החולין, כולם אוספים ומקימים מדורות, אלו אוספים מדורות של כסף, אלו משקיעים על מדורות של כבוד, אלו עוסקים במדורות של עסקים ואלו בסתם מדורות של גשמיות מכל הסוגים, ואכן, הכל נשרף בסוף, הכל נעלם ולא נותר ממנו מאומה.

אבל, וזו השאלה הגדולה באמת, מהי הכוונה של כל אחד, יש האוסף וכונס ומכוון לשם עצמו צרכיו והנאתו, הוא באמת לא זוכה להנות מהערימה אותה הוא יצר לאורך זמן, אבל יש המעמיד לעצמו אפילו מדורה של גשמיות, אבל כוונתו היא לשם שמים, כל גזע וקרטון, כל כסף או מאכל, הרי הם אצלו היכי תמצוי לקיום עוד מצווה או בסיס לריבוי כבוד שמים.

לאדם הזה אמנם לאחר מאה ועשרים נשרפת המדורה אבל זכויותיה ננצרות ונשארות לו, לעד בוערת המדורה הגדולה שלו ומאירה לעולם לו לבני ולצאצאיו עד סוף כל הדורות. אשרינו ומה טוב חלקנו בהילולא דבר יוחאי!!

מאת: הרב ישראל היימן

זה היה לפני כמה שנים בליל ל"ג בעומר בשעת ערב מאוחרת, כבר סיימנו לשיר ולרקוד, אפילו כבר הספקנו להשוות את גודל המדורה עם השכנים והידידים.

ובעוד אני עסוק בכיבוי שאריות המדורה פניתי לילדי היקרים והסבתי את תשומת ליבם לדבר מעניין, אתם רואים, אמרתי להם, ככה הם החיים, כמו מדורת ל"ג בעומר, עבדתם קשה חודש שלם לאסוף לבנות ולהעמיד את המדורה לשם ולתפארת, והנה, עברה שעה קלה מאז שהדלקנו אותה בששון ובשמחה בשירים וריקודים ועמל כל כך קשה עבר חלף לו ומה שנשאר זה ערימה של אפר קטנה, תדעו לכם, המשכתי, ככה זה גם בחיים, אנשים עובדים, אוספים נכסים, רבים ומתקוטטים, מנסים פה ושם, ובסוף.... מה שנשאר להם מכל העמל המפרך, רב השנים, זו רק ערימה של גזעים מפוייחים.

חשבתי שסיימתי עם המסר המוסרי הקטן שצף לי פתאום לאור הנסיבות. אז חשבתי...

כי בני הקטן הסתכל עלי בעיניים עייפות ומרוצות, אבא, הוא אמר, זה לא ממש אותו דבר, הרי עם הגזעים האלו עשינו מצווה, הדלקנו מדורה לכבוד רבי שמעון בר יוחאי, נכון שלא נשאר מהמדורה כלום, אבל לנו נשארה המצווה, (כמובן שלא נכנסתי איתו לגדרי המצווה, אם זה מדרבנן או מדאורייתא, ומה

יום מסוגל לפקידת עקרות - לא רק בגשמיות אלא גם ברוחניות

הגה"צ רבי משה וולפסון שליט"א על סגולותיו של יום ל"ג בעומר

גדולות לבד מה שמדליקים עליה נר תמיד וכו', שהרבה עקרות נפקדו וחולים נתרפאו בנדר ונדבה שהתנדבו למקום ההוא". בהמשך אף כותב: "ואף קוראים לבנים שנולדו שמעון על שם הרשב"י."

ל"ג בעומר הוא יום גדול המסוגל גם לישועות גדולות כמו פקידת עקדות, במיוחד על ציון הרשב"י זי"ע. הרע"ב מברטנורא במכתבו הידוע לאחיו זצ"ל משנת רמ"ט כותב וז"ל: "בי"ח אייר יום מיתתו של רשב"י באים מכל הסביבות ומדליקים אבוקות

גם השל"ה הק' כותב במכתב לבניו שעלה למירון וראה בחוש כמה ניסים שאירעו שם בכוחו הגדול של רשב"י זי"ע. ידוע מה שאיתא בשם הרבה צדיקים זי"ע על מאמרם ז"ל "כדאי הוא רשב"י לסמוך עליו בשעת הדחק", וביארו הצדיקים בדרך דרוש, דכל דבר דוחק המעיק על לבו של האדם יכול להיושע ולהיפטר מהדוחק אצל רשב"י ביומא דהילולא דיליה.

כך גם איתא בספה"ק: "ושפע שפע ר"ב בכל העולמות" ר"ת הרשב"י. וידוע המעשה שאירע לפני כמה עשרות שנים שהיה שם נס תחיית המתים ממש לילד אחד שכבר נפטר מהעולם. וכבר ביארתי בספרי (יעוין 'ציון ועריה' עמ' קמז) של"ג בעומר הוא גמר עיקר התיקון של הספירה כעין גמר בדיקת הסוטה שנבדקו ישראל ונמצאו טהורים, לכן מתקיים מה שכתוב אצל הסוטה

"וטהורה היא ונקתה ונזרעה זרע".

ואמרתי כמה פעמים שעניין פקידת עקרות יכול להיות בכמה מישורים, הן בגשמיות והן ברוחניות, וכמו שדרשו חז"ל עה"פ "ולא יהיה בך עקר", שלא תהיה עקר בתלמידים, וכן שלא תהא תפילתך עקורה. ובל"ג בעומר ניתן לזכות בפקידות אלו, שייזכה האדם ללמד תורה לתלמידים וכן שיזכה האדם להתפלל כראוי בכוונת הלב ובמתנינות בהשתפכות הנפש.

הצדיקים זי"ע אף קראו ליום ל"ג בעומר יום קבלת התפילות, והיו מצפים בהשתוקקות ליום הק' הזה, וכמו שכתוב ב'עבודת ישראל' לרמז בפסוק "מתי אבא ואראה פני אלקים" שרומז על יום ל"ג בעומר, עיי"ש בדבריו הק'.

(מתוך שיחה ב'המבשר תורני' אמור תשע"ה)

הסיפור היומי

"בכל משך ליל השב"ק לא יכולתי לעצום עין
מהמחשבות שעלו במוחי, שכנראה זוהי הזכות
שעמדה לי במקום הזה להנצל ממות לחיים..."

David Cohen/Flash90

השי"ת זכינו להשאר בחיים בנסי נסים ממש אשר אכמ"ל. בליל שב"ק פרשת עקב בעת התפילה בשב"ק בביהמ"ד, ראיתי את א' מבניי מעיין בעלון בעת התפילה, רמזתי לו על כך שאין ראוי לעשות כן, ותוך כדי שאני מרמז לו נזכרתי מכל סיפור המעשה שהיה לי לפני כמה שנים שקיבלתי על עצמי באת"ק מירון, ותוך כדי מחשבתי על הקבלה פתאום אני נזכר במקום שבו עמדתי וראיתי את הפתק במירון ושם קבלתי זאת ע"ע - וראו זה פלא! זה היה בדיוק למטה מהמדרגות במקום בו עמדתי בעת אשר קרה האסון במירון.

כל משך ליל השב"ק לא יכולתי לעצום עין מהמחשבות שעלו במוחי, שכנראה זכות זה עמד לי במקום הזה להנצל ממות לחיים כפשוטו.

(גיליון קדושת בתי מקדש מעט)

סיפור שהתפרסם ע"י בעל המעשה בעצמו הרה"ח ר' נפתלי קרויזהאר שליט"א וז"ל:

לפני כמה שנים נסעתי בא' משבתות השנה לשבות באת"ק מירון בצילא קדישא דרשב"י זיע"א, וכמדומני שהי' בשבתא דריגלא ערב ל"ג בעומר או מוצאי ל"ג בעומר.

במשך השבת הבחנתי שתלוי על איזה עמוד פתק מאחד שהיה זקוק לרפואה וביקש שם לקבל קבלה שלא לעיין בשום עלון בעת התפילה וקריה"ת, ועלה אז במחשבת: הרי אני גם מקפיד על כך, אולי כדאי שאקבל על עצמי שלא לעיין אפי' בין פרק לפרק, ואכן כך עשיתי וקיבלתי על עצמי כנ"ל, ומאז אכן המשכתי להקפיד על כך ביתר שאת.

והנה כידוע לכולנו בל"ג בעומר תשפ"א קרה האסון הנורא באת"ק מירון, ואני יחד עם בני היינו במקום האסון, וברוב חסדי

להתחיל את היום ברגל ימין

חוויה רוחנית מדי יום אצלך בחייל

הלכה, סיפורים, רעיונות, ווארטים ועוד... אקטואלי ומרתק
הצטרפו בחינם לאלפי מנויים, שלחו מייל לכתובת:

dirshu@dirshu.co.il

הפורתח
בכל יום..

המייל היומי של 'דרשו'.

הברכה של הרבי מאלכסנדר לחסידיו ביום ל"ג בעומר

5 דברים שאולי לא ידעת על ל"ג בעומר

עלי קדושת היום".
ובספר 'בית אברהם' נאמר, כי הקב"ה נתן לבני ארץ ישראל את יום ל"ג בעומר כיום טוב, תמורת ימי 'יום טוב שני' שנתברכו בהם בני חוץ לארץ.

4. ל"ג בעומר מסוגל לתשובה, ליראת שמים, ולרפואת הגוף והנפש

בספר 'יערות דבש' כתב של"ג בעומר הוא יום מיוחד לתשובה - "וראוי לכל איש הירא וחרד לשום אל לבו יום ההוא לשוב בתשובה, כי זכות רשב"י מסייעת להבא לטהר, ולא לבלות זמן בעולם הזה בהבלי עולם, אשר הוא צער לצדיק".
ב'שפת אמת' מובא כי ל"ג בעומר מסוגל ליראת שמים, ובספר אורה ושמחה כתוב כי ל"ג בעומר מסוגל לרפואת הגוף והנפש.

5. "כשהמשיח יבוא - זה יהיה בל"ג בעומר"

הרה"ק בעל 'צבי לצדיק' מבלאזוב זי"ע אמר פעם בסעודת ל"ג בעומר בעיר ריישא, כשדיבר בענין ביאת המשיח: "אני לא יכול לומר מתי, אבל נראה לי בוודאי, שמתן שזה יהיה - זה יהיה בל"ג בעומר".

(מקורות: מתוך גיליון 'נעם שבת')

1. הברכה של הרבי מאלכסנדר לחסידיו ביום ל"ג בעומר
הרה"ק רבי העניך מאלכסנדר זצ"ל היה מברך את חסידיו ביום זה שיתקבלו תפלותיהם, כמו שהיה מברכם ביום כיפור. והסביר על כך הרה"ק מפילץ זי"ע בספר 'שפתי צדיק', שהרי רשב"י אמר "יכולני לפטור את כל העולם כולו מן הדין", ובוודאי בכל שנה ושנה ביום זה אומר כן, ואם כן יום זה הוא כיום כיפור.

2. מדוע חבש הרה"ק רבי ברוך ממעזיבוב' שטריימל בל"ג בעומר?

הרה"ק רבי ברוך ממעזיבוב' זי"ע היה לובש בגדי שבת בל"ג בעומר, והמשיל זאת לעני שקרובו הגביר עשה סעודת נישואין לבנו, וידע שאם יבוא לחתונה במלבושים רגילים איש לא ישם לב אליו, על כן בא לחתונה בבגדי שבת, כדי שאנשים ידברו אודותיו וכך יודע להם שהוא קרובו של הגביר המפורסם ויעלה ערכו בעיניהם... וכך גם הוא הולך עם 'שטריימל' בל"ג בעומר, כדי להתייחס כמקורבו של רשב"י.

3. מה אמר הרה"ק מקאליסק בטבילתו בבוקר יום ל"ג בעומר?
חסידים מספרים שהרה"ק רבי אברהם מקאליסק זי"ע, בעת טבילתו בצפרא דל"ג בעומר, אמר בלהט אש קודש: "הריני מקבל

פרשת השבוע

פעם התלונן בחזר לפני הסטייפלער על שאין לו חשק ללמוד. קרא הגאון: "זכי מה חושב אתה, שלי יש תמיד חשק ללמוד? אבל מה - אני יודע שחייבים ללמוד, כי זו מצוה, כמו אכילת מצה בפסח!"

שתהיו עמלים בתורה | פנינים מתוך מאמרו של הרב הגאון רבי שמואל ברוך גנוט שליט"א

פעם בא לפניו בן ישיבה והתלונן, שאין לו חשק ללמוד. קרא הגאון: "זכי מה חושב אתה, שלי יש תמיד חשק ללמוד? גם אצלי יש לפעמים שעות רפיון. אבל מה - אני יודע שחייבים ללמוד. כי זו מצוה, כמו אכילת מצה בפסח! גם כשאין חשק- אוכלים מצה! ואז, כאשר האדם מכריח את עצמו ללמוד- הוא רואה אור בתורה".

"אם בחוקתי תלכו", וברש"י בשם חז"ל: "שתהיו עמלים בתורה".
מרח"ק ה"קהילות יעקב" זצ"ל היה מתמיד עצום בלימודו, וכמעט לא נשא את ראשו מתוך ספרו. בין כל יהודי ויהודי שנכנס אליו, היה יושב ולומד משניות בעל פה, כדי לא להפסיד ולו רגע אחד מלימודו.

בספר "חוט המשולש" (עמ' נה) מסופר על שעותיו האחרונות של ה"חתם סופר", במילים הבאות:

"החולי של מרן רבינו התגבר תמיד, ושינו את שמו ועשו גם כן פדיון נפש על שם החדש, והמהומה גדלה בכל שעה והרבו העם לרוץ אל בית החיים להתפלל על קברי הצדיקים וכל בתי כנסיות היו מלאים יום ולילה. ובני ה"חברא קדישא" אשר היו אצלו האמינו שכבר קרב העת כי תמיד שכב ולא התנענע והכובע שלו היה משוך על פניו שלא יסתכל אדם בו, והתחילו לומר תפילות, והרע לו הדבר, ואמר לדודי הגאון המהרש"ס זצ"ל:

"איני יודע מה האנשים האלו רוצים ממני לכו לביתכם כי יש עוד הרבה זמן ולמחר עוד נתפלל בציבור". ואמר לדודי זצ"ל "האנשים מבטלים אותי כי עתה הגיע העת שאחזור על למודי לשנות ולשלש כל מה שלמדתי עת חיותי, והמה מבלבלים אותי". ואמר לבניו "למה אתם בוכים, אשרי מי שבלה שנותיו כמוני. ואשרי מי שבא לכאן ותלמודו בידו".

"וגם אמר להם כי ששים שנים רצופות לא ביטל יום אחד ללמוד תורה ברבים חוץ מט' באב וגם בליל יום הכיפורים למד עיני עבודת יום הכיפורים. וביקש שעל השולחן סמוך למיטתו ילמדו לומדי תורה, כדי שתעלה נשמתו מעלמא הדין לעלמא דאתי מתוך פלפול של תורה".

מסופר על המהרי"ל דיסקין זצ"ל שפעם אחת עלה על סולם להוריד ספר, ונשמטה רגלו, ונפל ארצה. משהו שהיה נוכח בשעת מעשה שמע אותו אומר לעצמו: צריכים לשים לב ולהזהר שלא להנזק מהנפילה, ולכן יש להפסיק כרגע מללמוד בדרך עיונית, וללמוד רק בדרך בקיאותית. (מובא בספר "יגעת ומצאת").

על הגאון הרגוצ'ובר זצ"ל מסופר, שבעת מלחמת העולם, הופצצה קשות עיר מגוריו והוא התעלם מכל המתרחש והיה שקוע בלימודו בלבד. באמצע ההפצצות פגש יהודי בורח והיה שמח לקראתו, כדי לספר לו את החידוש שנתחדש לו זה עתה גם מתקופת השואה ישנם סיפורים רבים על יהודים תלמידי חכמים ו"עמך" פשוטים שמסרו נפשם ללמוד תורה בתנאי מחתרת, בתוך בונקרים אטומים ובבורות מוסווים ישבו ולמדו לאור נרות עד שעת מיתה ממש.

ידועים דברי ה"חתם סופר" שכאשר נשאל לסוד הצלחתו הגדולה בתורה ענה: נהייתי תלמיד חכם גדול בחמש דקות". כאשר השואל התפלל על התשובה, המשיך והסביר: "את אותם ה'חמש דקות' המרובים המבוזבזים בחיים, ניצלתי עד תום".

12 שעות בסך הכל...

בפתח ספר "פנינו רבנו הקהלות יעקב" מובאים דברים יקרים ונחוצים שהיה מרן הגרי"י קניבסקי זצ"ל אומר לתלמידים צעירים, וכך היה אומר במתק לשונו הזהב: "אמנם מברך אני אותך בכל הלב שתצליח בתורה הצלחה רבה, אבל צריך אתה לדעת שלא מברכות תהיה גדול בתורה". יש רק עצה אחת: להתרחק מן

הבטלה ולנצל את כל הזמן!

לכן גם אין הבדל לאיזו ישיבה תלך, לא הישיבה קובעת את ההצלחה של הבחור, אלא השקידה שלו. ואם יהיה שקדן- יצליח ויגדל בתורה בכל מקום שהוא. מה שאין כן אם יתבטל חס ושלום אז לא יועיל לו השם הטוב של הישיבה המפורסמת שהוא נמצא בה. והנה, דע לך שיש עשרים וארבע שעות ביממה, ומזה תוריד שמונה שעות לשינה, וכל אחד צריך לחלק את שעות השינה לפי מה שהוא. יש שישן כל השמונה שעות בלילה, ויש שישן שבע או שש וחצי שעות בלילה, ואחר כך ביום ישן עוד שעה או שעה וחצי. אבל על כל פנים צריך לדעת שאסור לזלזל בשינה, ואם ישן בסך הכל במשך היממה שמונה שעות - כי אז המוח שלו רגוע ומסוגל ללמוד היטב. ומה שאין כן אם ישמע לעצת היצר חס ושלום למעט בשינה- אז יגרום לו ח"ו להתדרדרות, ולכן צריך לישון שמונה שעות.

עוד יורדות שעתיים לשלוש תפילות שביום, ועוד שעתיים יורדות לשלוש ארוחות שביום. אינני אומר שיאכל במשך שעתיים, שזה הרבה מאוד, אלא כוונתי לאכילה ושאר צורכי הגוף, כמובן. יוצא שבסך הכל יורדות שתיים עשרה שעות (שמונה- שינה, שתיים- תפילות, שתיים- אכילה וכל צרכי הגוף). ונשאר לך, אפוא, שתיים עשרה שעות, ללימוד.

והנה, כשלומד שתיים עשרה שעות ביממה עם חברותא מתמיד, שאוהב ללמוד ושונא את הבטלה, ואינם מדברים דברים בטלים חס ושלום באמצע הלימוד כי אז יכול להספיק במשך ה"זמן" של חצי שנה ללמוד את כל המסכת של הישיבה, ולחזור הרבה פעמים. כך יצמח הוא לגדול אמיתי בתורה..."

לפני כמה וכמה שנים סרתי למעונו של מרן הגאון רבי משה הלל הירש שליט"א, ראש ישיבת סלובודקא. עד שנכנסתי אל חדרו של ראש הישיבה שליט"א, זכיתי לשוחח עם הרבנית הירש תליט"א, רעיית הגאון ראש הישיבה שליט"א ובתו של הגאון רבי מרדכי שולמן זצ"ל, ראש ישיבת סלובודקא.

הרבנית דיברה בכאב על כך ש"פעם הבחורים לא היו מפונקים כמו היום. וכי בעבר היו אמהות מתקשרות ודואגות לסידור החברותות של בניהם בישיבה? וכי זה תפקיד של האמא? היום הבחורים מפונקים. מי נסע הביתה, בזמנו של אבי זצ"ל, פעם בשלושה-ארבעה שבועות? ישבו ולמדו ולמדו, וכך צמחו תלמידי חכמים מופלגים..."

הרבנית אמרה בשם אביה זצ"ל שהורים לא צריכים ללחוץ בכל כוחם על הישיבות, כדי שבניהם יתקבלו דוקא לישיבה פלונית. "אבא היה אומר שצריך בזה השתדלות, אבל לא ללחוץ כל כך. כי הרי הכל מאת הקב"ה, ומי יודע האם הישיבה הזאת באמת תגרום לו לעליה בתורה? אולי ההצלחה שלו תבוא דוקא בישיבה אחרת". והרבנית הוסיפה ואמרה: "היום, גם אם הבחור מצוין והוא מגיע לישיבה מצוינת, אין שום ערבויות שהוא יצליח. בדורינו מספיק שיהיה לו חבר אחד לא טוב, שיגיד לו משהו אחד לא טוב, והוא יכול להתדרדר לשאול תחתית..."

ואז פרץ מרן בבכי: "כאלו גמרות יקרות, ושכחתי אותן!"

לקט מרגש ומרטיט על עמל התורה של מרן הגראי"ל שטיינמן זצ"ל

השורות, והיה פעם שלא זכר מיד היכן זה נמצא. ופרץ בבכי ואמר כאלו גמרות יקרות ושכחתי אותם. (צדיק כתמר יפרח עמ' נ"ט)

לילות כימים

סיפר הגר"ש אלפא שליט"א שבתקופה שלמד בכפר סבא אצל רבנו, ראינו שהיה בא בבוקר עם עינים אדומות מאד מחוסר שינה, והחלטנו פעם אחת לבדוק מתי הוא הולך לישון. חדרו היה סמוך לחדר שלנו, התארגנו כמה בחורים חיכינו עד שלש לפנות בוקר ונרדמנו. אבל הוא עדיין המשיך ללמוד עד הבוקר. כע"ז סיפר לנו ח"א שליט"א שהגיע פעם מחוץ לעיר להתייעץ עם רבנו בלילה מאוחר, וחיכה מתי יפסיק ללמוד כדי שיוכל להכנס אליו, וכשראה שעובר כמעט כל הלילה נאלץ לדפוק ולהכנס. והרבנית ע"ה היתה אומרת על הלימוד בלילות של רבנו אני לא מספרת לאף אחד בעולם הזה, אני שומרת את זה למעלה. ופ"א קבע רבנו שיבואו לפנות בוקר אליו מאנשי לב לאחים כדי לשדר בלויין לחו"ל שיחה שלו, והגיעו בטעות יותר מקודם מאשר קבעו, ונכנסו וראו את רבנו שקוע כולו בספרי חכמת האמת, ונבהלו מראות פניו.

מיד אחרי הנסיעה בכ"ט סיון תש"ע בשעה ארבע לפנות בוקר חזר רבנו ממסע חיזוק בחו"ל ומיד כשהגיע נכנס לחדרו כשהוא עדיין לבוש בכובע ומעיל ושאל היכן אחזנו בשיעור, והתיישב ללמוד שבת קי"ט, ב (צדיק כתמר יפרח)

נשאר עוד שתי דקות

הרבה פעמים שמוסר את השיעור ושואל כמה זמן נשאר עד התפילה, וגם אם אומרים לו דקה או שתי דקות ממשיך ללמוד, ומוסיף הרי אפשר להספיק עוד מאתיים מצוות.

החזרות על יבמות

שח רבנו זצוק"ל: כמה צריך אדם לחזור על הלימוד, בימי נעוריו למדתי מסכת יבמות, וחזרתי עד דף נ' בערך כארבעים פעמים, ועד דף ע' כשישים פעם, ועד סוף המסכת כעשרים פעם ועדיין אני מרגיש שאיני יודע את המסכת על בוריה. (צדיק כתמר יפרח עמ' פ"ט)

פחד מהמבחן

שח נכד רבנו: שבאחד הלילות שהיה לצד רבנו, ראה ששרוי בפחד ומתקשה להירדם, ושאלו לטעם הדבר. ואמר לו רבנו שליט"א שאני

אם בחקתי תלכו, שתהיו עמלים בתורה..

מעשה שהיה לפני כעשר שנים, בתוך מסעיו הגדולים שנסע רבינו לחיזוק כלל ישראל בגולה, כשעבר המטוס בדרך מטורונטו למונטריאול, ביקש רבי שמעון גליק שליט"א מהטייס שיסע מעל "מפלי הניאגרה" וכשעבר שם הנמיך הטייס את הטיסה קרוב מאד כדי שיוכלו לצפות בנפלאותיו העצומים, קול ה' בכת, זרם מים אדירים, פלא עצום! והנוסעים עטו על החלונות לחזות במראה הנפלא הזה מלבד רבנו זצוק"ל, ופנה אז רבי יצחק לוינשטיין ז"ל לרבנו זצוק"ל, אולי רוצה ג"כ להסתכל בנפלאות הבורא העצומים האלה. השיב לו רבינו בהאי לישנא "אין א בלאט גמרא זעה איך גרעסערע נפלאות הבורא", פי' בדף גמרא אני רואה פלאי הבורא יותר גדולים.

יש לי עולם הזה

פעם אמר רבנו לבני ביתו: עולם הבא אני לא יודע אם יהיה לי, אבל עולם הזה ודאי יש לי, אם אני יכול לשבת וללמוד את הגמרא הקדושה בהבנה, האם יש לך עולם הזה גדול מזה.

לימוד בליל שבת

באחד מלילות שבת בשנים האחרונות אמר רבנו, שראה שקרו כמה אסונות בלילות שבת [הפיגוע בישוב איתמר ועוד], וחשב שזה בגלל שזה זמן שיש בו פחות לימוד תורה בעולם, ולכן התחיל לקום מוקדם יותר לפנות בוקר כדי להרבות תורה בעולם. [וכבר הבאנו שבשנים קודמות היה רבנו הולך לישון מעט אחרי הסעודה, ואחר שעה היה הולך ללמוד עד הבוקר בהיכל כולל הלפרין]

האיר השחר

כמה פעמים בשנים האחרונות הגיע הנכד לבית רבנו לפנות בוקר לפני התפילה וראה את רבנו מדבר בלימוד באריכות עם אחד הנכדים שהיה אז בלילה, וכל השולחן מלא ספרים פתוחים, כשראה אותו רבנו התפלא מה הגעת כל כך מוקדם... והתברר שכשהנכד הגיע בלילה, רבנו שאל אותו היכן הוא אוהו. ואז החל לדבר עמו בלימוד ודברו כל הלילה ולא שמו לב שכבר האיר השחר, ורק כשהוא בא הבחינו בכך.

פרץ בבכי

דרכו של רבנו לזכור בעל פה את כל הגמ' רש"י ותוס' לפי מיקום

דברי תורה אצל תלמידי חכמים, ואין זאת אלא מפני קדושתה היתירה של התורה" אמר רבנו, הגמרא שם אומרת "והתניא אמר רבי כשהלכתי למצות מדותי אצל רבי אלעזר בן שמוע ... ובקשתי לי חבר ולא מצאתי, עכשיו ששנית לי פסול, החזרת לי אבידתי ולגו עיני דמעות של רבי אלעזר בן שמוע אמר: אשריכם תלמידי חכמים שדברי תורה חביבין עליכם ביותר, קרא עליו המקרא הזה (תהלים קי"ט) מה אהבתי תורתך כל היום היא שיחתי וגו'. ומכאן אפשר ללמוד על מידת השמחה שצריכה להיות לאדם עם כל חידוש שהתחדש לו בתורה, גם אם על ידי החידוש התגלה לו רק השם של מי שאמר מימרא מסוימת ותו לא, וכפי שמסופר שם בגמרא. התרגש רבנו זצוק"ל ועיניו זלגו דמעות. (ברכי נפשי ויקרא עמ' תקנ"ה), (כאייל תערוג, תשע"ה)

במתח מהמבחן, שאני צריך לעבור. והתפלא הלה מי הולך לבחון את רבנו. ואמר לו רבנו הרי כל אדם בבא יומו מגיע לבית דין של מעלה, ושם צריך להיבחן על כל לימודו, ואני מיוחד מבחינה זו. והנכד הרהיב עוז ואמר אולי אני ינסה לבחון, וכך עבר עם רבנו עשרות דפים בע"פ עד שנחה דעתו של רבנו ונרדם.

זלגו עיניו דמעות

שח הגאון הגדול רבי יצחק זילברשטיין שליט"א: נכנסתי פעם ביום שישי אחר הצהריים, אל רבנו זצוק"ל, וראיתי שעניו זולגות דמעות. רבנו היה כבר לבוש בבגדי שבת והכין עצמו לכניסת השבת. כששאלתי על מה ולמה עיניו דומעות, הציע לי ללמוד איתו את הגמרא במנחות (יח.) "התרגשתי לראות בגמרא זו עד כמה חביבים

מבצע ענק לתקופה מוגבלת

כרך א' משנ"ב מהדורת 'דרשו' עכשיו ב- 25 שקלים בלבד!

לרכישה 02-560-9000

השו"ת היומי

שני שקלים על כל דקה נוספת ב'הוברבורד' - האם זו ריבית?

משולחנו של הרה"ג רבי מרדכי הלוי שוורצבורד שליט"א מורה הוראה 'נאות שמחה' - מודיעין עילית

של הדקות הנוספות, כלומר, מחיר לשעה הוא מוזל, ועל הזמן שמעבר לכך עולה יקר יותר, כל דקה שני ש"ח. ורק אם גובים תוספת על איחור בתשלום, זה אסור משום ריבית.

שאלה: יש לי חבר שמשכיר 'הוברבורד' בחמשה עשר ש"ח לשעה, ומתנה שבאם לא מחזירים בדיוק בתום השעה, יש לשלם על כל דקה של איחור שני ש"ח. האם זו ריבית? תשובה: הדבר מותר, כיון שהתוספת היא מחיר השכירות

החפצים בחיים - חפץ חיים יומי

איננו צריכים לעזור לרמאי אחד נגד חברו...

הצטרפו אלינו ללימוד היומי בספר 'חפץ חיים'

כלפיו. אחד התנאים להיתר הוא, שגם מצד החתן לא תהיה שום רמיה. כי אם גם החתן מרמהו את חותנו באיזה ענין שיהיה, "יצא זה

בהלכות הנלמדות היום דן 'חפץ חיים' באופנים שבהם מותר לגלות לחתן שחותנו אינו מתכוון לעמוד בהחייבויותיו הממוניות

בזה", ופשוט שאסור לגלות לו.

בביאורים ומוספים מביאים כי יש שביאר בדין זה, שהוא כלול למעשה בתנאי הראשון להיתר לספר רכילות לתועלת - שיתבונן שבאמת הדבר הוא רע ומזיק; ולכן, במקרה ששני הצדדים מרמים, נמצא שבאמת אין כאן חיסרון עבור החתן. שכיון שגם הוא רמאי, זהו השידוך הראוי לו לפי מצבו.

עוד מביאים בזה בביאורים ומוספים, שמדברי ה'חפץ חיים' משמע שגם אם אין הענינים שקולים, כגון שאחד מרמה רק לגבי ממון והשני מרמה לגבי חולי, אין לגלות, משום שאין אנו צריכים

לעזור לרמאי אחד נגד חברו. ורק אם האחד מרמה מעט, באופן שנקרא עדיין עומד בדיבורו באופן כללי, ואינו יוצא מכלל אדם הגון, יש לגלות לו כשהצד השני מרמה אותו רמאות גדולה. וכמו כן, כשלאחד יש מחלה קלה ולשני מחלה חמורה המפריעה לכל תפקוד הבית, יש לגלות. וכעין זה הובא בשם הגר"ש אלישיב, שהדברים אמורים רק בחסרונות שקולים.

אכן יש מי שכתב, שדבר זה אינו שייך כשהחתן או הכלה בעצמם אינם מרמים, ורק משפחתם מרמה, כגון בענייני ממון. שכן מדוע עליהם להינזק משום שמשפחתם מתנהגת ברמאות.

דקה מתוקה - 60 שניות מרתקות על הדף היומי

"שמחת הכניסה לשיבה הגדולה היא כמצוות ביכורים שבזמן הזה"

יבמות דף עג

והביכורים

בהוצאת הפירות, ועתה כשבאו לזמן זה, הייתה זו שמחה מיוחדת. זמן זה - הוסיף הגרא"ל - שבחורי ישיבה קטנה מסיימים את חוק לימודם, והם הגיעו לגדלות, בעלותם לשיבה גדולה, הוא זמן שמחה מיוחדת, לברך ולהודות להקב"ה על הגיענו למצב זה, כמה עמל ויגיעה השקיעו הרמ"ם והמחנכים עד שהביאו את התלמידים לשעה הזו, שבו הם עולים לשיבות הגדולות, וזה ממש כמצוות ביכורים.

את דבריו סיים בברכה, שהשי"ת יעזור שיתרבו לומדי תורה אוהבי השם, והבחורים יצליחו בלימודם והתעלותם בישיבות הגדולות, ואז יהיה זה שכר לפעולה ולעבודה שהשקיעו בהם בישיבות הקטנות.

(כנס 'סדר הכנה' מנחם אב תש"ע)

בכנס 'סדר הכנה' לבחורים העולים משיבות קטנות לשיבות גדולות שע"י ארגון דרשו, פתח מרן הגרא"ל שטיינמן זצוק"ל את דבריו אודות מצוות ביכורים בימינו, שאם אמנם את המצוה עצמה כפשוטה אי אפשר לקיימה, אולם את ענינה אפשר לקיים גם עתה.

והוא הסביר: הנה, בזמן המקדש, החקלאים כאשר היו מביאים עמם את ראשית הפירות שהבשילו, היתה זו שמחה גדולה מאד, עד שכולם היו קמים בפניהם. שזה דבר שלא נהגו אפילו בתלמידי חכמים, כאשר האומנים עסוקים במלאכתם לא היו קמים בפני תלמיד חכם, אבל בפני הכורמים והיוגבים היו קמים, אפילו שלא היו תלמידי חכמים, וכל כך למה? מפני שהשקיעו כוחות עצומים

להתחיל את היום ברגל ימין

חוויה רוחנית מדי יום אצלך בחייל

הלכה, סיפורים, רעיונות, ווארטים ועוד... אקטואלי ומרתק
הצטרפו בחינם לאלפי מנויים, שלחו מייל לכתובת:

dirshu@dirshu.co.il

הפורתח
בכל יום..

המייל היומי של 'דרשו'.

מהו המיקום המדויק להנחת התפילין של יד?

David Cohen/Flash90

שיתאפשר להניח את כולו בשטח הראוי להנחה לדעת השולחן ערוך והרמ"א. ובדיעבד, אם הבית גדול מדי, יש להניחו לכל אורך האזור התפוח, דהיינו, אף בחלקו העליון, כדי שלא יצא חלק מהבית לשטח הבלתי תפוח שלצד המרפק, אשר שם פסולה ההנחה לכל הדעות. וכמו כן, יש להיזהר בעת הורדת שריוול החולצה על התפילין, שלא להסיט את הבית כלפי המרפק, למקום הפוסל את ההנחה.

[שו"ע כז, א, משנ"ב ג-ד, וביה"ל ד"ה בבשר, וד"ה בראש; ביאורים ומוספים דרשו, 3]

מקום הנחת תפילין של יד, הוא בשטח השריר שבזרוע, שהוא האזור התפוח שבין המרפק לבית השחי; והיינו, שכל ה'בית' של התפילין יהיה מונח בשטח זה. ולדעת השולחן ערוך והרמ"א, לא כל האזור התפוח כשר לכך, אלא רק החלק התפוח הנמצא בחצי התחתון של עצם הזרוע, הסמוך למרפק. אולם, לדעת הגר"א ופוסקים נוספים, כל האזור התפוח כשר לכך, דהיינו, אף החלק התפוח הנמצא בחצי העליון של העצם, הסמוך לכתף. ולכתחילה, אין להשתמש בבית של תפילין גדול מדי, כדי

הנוגע בידו בשעת הנחת התפילין - האם צריך ליטול ידים?

Nati Shohat/Flash90

ידים. ויש שהוסיפו, שאף בשעת חליצת התפילין, הנגיעה במקומות אלו אינה מצריכה נטילת ידים. ויש שהוסיפו עוד, כי נגיעה במקום הנחת התפילין של יד, אף שלא בשעת הנחת התפילין או חליצתו, אינה מצריכה נטילת ידים. מאידך, יש מגדולי ישראל שהקפיד שלא לנגוע במקומות המכוסים בשעת הנחת התפילין, ואף הקפיד ליטול את ידיו לאחר הנחת התפילין, מחשש שנגע במקומות המכוסים.

[ביאורים ומוספים דרשו כז, 2]

כאמור, מקום הנחת התפילין של יד הוא על שטח השריר שבזרוע; ובדרך כלל, נוגעים במקום זה בשעת ההנחה, וכן בשעת הנחת התפילין של ראש - נוגעים ומחככים במקום השיער שבראש.

שתי פעולות אלו, דהיינו, נגיעה במקומות המכוסים וחיוכוך בשיער הראש, מחייבים בדרך כלל בנטילת ידים, (ראה במקורות), אך בנוגע לשעת הנחת תפילין - יש אומרים, שמאחר והנגיעה והחיוכוך הן חלק ממצות הנחת התפילין, אינן מצריכות נטילת

כיצד יש לנהוג במקרה שלא ניתן להניח את שתי התפילין?

להניח את שתיהן, דינו כנ"ל - שיניח את התפילין שיש באפשרותו להניח. ואם יש באפשרותו לבחור איזו מהן יניח - יש אומרים שיניח את התפילין של ראש, משום שקדושתה חמורה יותר, כיון שרוב אותיות שם ה' כתובות בהן, (ראה תקציר לאתמול); ויש אומרים שיניח את התפילין של יד, שהוקדמו בתורה לתפילין של ראש: "וקשרתם לאות על ידך והיו לטטפת בין עיניך".

[שו"ע כז, א-ב, משנ"ב ג, וביה"ל ד"ה מניח]

מי שיש ברשותו רק תפילין של יד, או רק תפילין של ראש, יניח את התפילין שברשותו. אם מדובר בתפילין של יד, יברך עליהן "להניח תפילין", ואם מדובר בתפילין של ראש: לדעת השולחן ערוך יברך עליהן "על מצות תפילין", ולדעת הרמ"א יברך עליהן את שתי הברכות. ואם יודע מראש כי לפני חלוף זמן קריאת שמע יוכל להשיג את התפילין החסרות, ימתין עד לקבלתן, ויניח את שתיהן כאחת, כרגיל.

ומי שיש בידו את שתי התפילין, אך מסיבה כלשהי אינו יכול

אתמול למדנו

* ביום שיש קריאת התורה - אין לחלוץ את התפילין עד לאחר הכנסת ספר התורה. ודבר זה נרמז בלשון הכתוב: "וַיַּעֲבֹר מִלְכָּם לְפָנֵיהֶם וְהָיָה בְרֵאשֵׁם", כלומר, כשהמלך - ספר התורה - עובר לפניהם בדרכו לארון הקודש, יהיה שם ה' בראשם, דהיינו, התפילין של ראש.
* מנהג ישראל לחלוץ את התפילין בימי ראש חודש, לפני תפילת מוסף. ונוהגים לחולצן לאחר 'חצי קדיש' שלפני תפילת מוסף; וחולצים אותן בחופזה, כדי לקצר את משך השהייה בין הקדיש לתפילה, ובין קדושת 'ובא לציון' לתפילה.

רוצים לקבל את 'לקראת שבת' מדי שבוע ישירות למייל?
שלח מייל ל- dirshu@dirshu.co.il

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

באיזה מקרה עדיף לסעוד את סעודת הפורים ביחידות?

ברם, לכל הדעות, שתייה מופרזת, הגורמת לפחיתות, להוללות ולהשתטות, אינה בכלל המצוה. והיודע שיבוא לידי כך, או שיודע שעל ידי שכרותו יפסיד תפילה או ברכה, עדיף שלא ישתה. והרמ"א כתב, שאין חובה להשתכר, אלא ישתה יותר ממה שרגיל לשתות בשאר ימות השנה, עד שיהיה מבושם מעט, ומתוך כך יישן, ובשנתו אינו מבחין בין ארור המן לברוך מרדכי. ובדומה לשתיית היין, כתבו הפוסקים גם לענין סעודת פורים, שראוי לעורכה ברוב עם, אולם יש להקפיד שהשמחה תהיה שמחה של מצוה, ושל דברי תורה; ואם בסועדו ברוב עם, יבוא לידי דברים בטלים, וכל שכן אם יגרר לדיבורים שאינם הגונים חלילה, עדיף לסעוד ביחידות.

[שו"ע תרצה, ב, משנ"ב ד, ה רט, שעה"צ ה, וביה"ל ד"ה חייב, וד"ה עד; ביאורים ומוספים דרשו, 21]

נס ימי הפורים אירע על ידי שרשרת של משתאות: משתה אחשוורוש ומשתה ושתי, משתה אסתר שעשה אחשוורוש בזמן המלכותה, ושני המשתאות שעשתה אסתר לאחשוורוש ולהמן; ולפיכך, תיקנו חכמינו ז"ל לשתות יין בפורים. את שיעור השתייה הגדירו חכמים: "עד דלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי". יש אומרים, ש"ברוך מרדכי", פירושו, הגדולה שגידלו אחשוורוש, ו"ארור המן", פירושו, מפלת המן, ו"ברוך מרדכי", היא טובה מרובה יותר מ"ארור המן", והתקנה היא, להשתכר עד כדי שלא יבחין בין שתי הטובות, ולא יפסיק מלשבח עליהן את הקב"ה בשמחה. ויש שפירשו, שהגימטריא של "ארור המן", היא כגימטריא של "ברוך מרדכי", ויש להשתכר עד כדי שלא ידע לחשב את הגימטריא.

להתחיל את היום ברגל ימין

חוויה רוחנית מדי יום אצלך בחייל

הלכה, סיפורים, רעיונות, ווארטים ועוד... אקטואלי ומרתק
הצטרפו בחינם לאלפי מנויים, שלחו מייל לכתובת:

dirshu@dirshu.co.il

הפורתח
בכל יום..

המייל היומי של 'דרשו'.

ל"ג בעומר

יום הילולת רבי שמעון ב"ר יוחאי זי"ע

הלקח מהמעשה של רשב"י

הסבא מקלם אמר: מהמעשה של רשב"י שיהודה בן גרים סיפר את דברי רבי שמעון בגנות המלכות ורצו להורגו והוא ברח למערה, יש ללמוד, שאף שהוא סיפר שלא במתכוין, בכל זאת כשראהו רבי שמעון תמה ואמר: "עדיין יש לזה בעולם?" ואין זה התנצלות לומר, "שלא במתכוין אמרתי" כי האדם מועד לעולם, וצריך לשים לב על דיבורו היוצא מפיו. (בית קלם ח"ג עמ' שעט)

נשתדל להיזהר מאוד במעשינו ובדיבורינו שלא יגרם מכך צער או פגיעה לזולת

הלוח היומי

י"ח באייר, ל"ג בעומר | התנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי זי"ע

ביום זה פסקה המגיפה שבה נהרגו עשרים וארבע אלף תלמידי רבי עקיבא על שלא נהגו כבוד זה בזה.

יארצייט:

ג' אלפים תתק"מ/תתנ"ג: התנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי זי"ע.

של"ב: רבינו משה ב"ר ישראל איסרליש זצ"ל, הרמ"א, בעל המפה על השו"ע, דרכי משה, תורת חטאת ועוד.

תק"מ: רבי שלום ב"ר משה בוזגלו זצ"ל, ממקובלי מרוקו, בעל מקדש מלך, הדרת פני מלך ועוד.

תקפ"ח: רבי שלמה ב"ר משה חריף באכנר זצ"ל, מקשאנוב.

תר"ט: רבי ישראל ב"ר יחיאל מיכל זצ"ל, מוישנאוויץ-קוסוב.

תשנ"ד: רבי משה ב"ר מאיר הלוי אייזמן זצ"ל, מפפ"ד, ר"מ ישי' בית מאיר.

תשנ"ח: רבי מרדכי ב"ר שמואל יפה-שלוזינגר זצ"ל, אב"ד אייזנשטאדט.

תשס"ד: רבי משה פנחס ב"ר צבי הירש הכהן קופשיץ זצ"ל, רב ביה"כ חניכי הישיבות-רוממה ומר"י קול יעקב, בעל זכרון תורת משה.

תשע"ע: רבי דוד מסעוד ב"ר ישועה שמעון חיים עובדיה זצ"ל, רבה של מרקש ועוד, במרוקו ובבית וגן, בעל נהגו העם, קהילת צפרו ועוד.

תשע"ז: רבי שמואל יעקב ב"ר ישכר דב בורנשטיין זצ"ל, ר"י קריית מלך ועוד, בעל זאת ליעקב, שי למורא ועוד.

לתשומת לבכם: התמונות המוצגות כאן יש עליהם זכויות יוצרים ואין להשתמש בכל שימוש שהוא ללא היתר בכתב

העלון מופץ לזיכוי הרבים, אנא הימנעו מקריאה בשעת התפילה וקריאת התורה